

Chi phí vốn của các ngân hàng thương mại Việt Nam: Tiếp cận theo phương pháp truyền thống và phương pháp Bayes

Phạm Hải Nam^(*)

Ngày nhận bài: 18/12/2024 | Biên tập xong: 06/02/2025 | Duyệt đăng: 18/02/2025

TÓM TẮT: Nghiên cứu được thực hiện nhằm đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến chi phí vốn (CPV) của các ngân hàng thương mại (NHTM) Việt Nam trong giai đoạn 2011–2022. Để đạt được mục tiêu nghiên cứu, các phương pháp hồi quy Pooled OLS, mô hình hiệu ứng cố định (FEM), mô hình hiệu ứng ngẫu nhiên (REM) và bình phương tối thiểu tổng quát (FGLS) đã được sử dụng. Bên cạnh các phương pháp hồi quy truyền thống, tác giả thực hiện phương pháp hồi quy theo phương pháp Bayes. Trong nghiên cứu này, biến đại diện cho CPV của ngân hàng là chi phí lãi vay trên tổng nợ phải trả. Kết quả nghiên cứu cho thấy các biến có tác động cùng chiều đến CPV của các NHTM Việt Nam bao gồm vốn ngân hàng và dự phòng rủi ro tín dụng. Các biến có tác động ngược lại là đa dạng hóa thu nhập, tiền gửi khách hàng, quy mô ngân hàng, khả năng sinh lời, sở hữu nhà nước và tăng trưởng GDP.

TỪ KHÓA: Bayes, chi phí vốn, ngân hàng thương mại, sở hữu nhà nước, Việt Nam.

Mã phân loại JEL: G21, G32, G34.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2025.227>.....

1. Giới thiệu

NHTM là các trung gian tài chính, huy động vốn nhàn rỗi và cung cấp vốn cho những nơi có nhu cầu (Levine & Zervos, 1996). Cụ thể, nguồn vốn của các ngân hàng có thể đến từ nhiều nguồn khác nhau như tiền gửi, vay từ các tổ chức tài chính và vốn chủ sở hữu (Carse & ctg, 2023). Vì có nhiều nguồn vốn khác nhau, chi phí của các nguồn vốn này cũng khác nhau và ảnh hưởng đến hoạt động của ngân hàng. Bên cạnh đó, CPV ngân hàng có thể đóng vai trò quan trọng trong việc truyền

tải chính sách tiền tệ của ngân hàng trung ương và có ảnh hưởng lớn đến sự phát triển của nền kinh tế (Kapuscinski & Stanisławska, 2017). Trong các giai đoạn tăng trưởng kinh tế mạnh mẽ, các ngân hàng trung ương điều hành lãi suất thị trường ở mức thấp để thúc

^(*) **Phạm Hải Nam** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM, 56 Hoàng Diệu 2, Phường Linh Chiểu, Thành phố Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh; Email: namph@hub.edu.vn.